

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 18/288

Klageadgang: Nei

BUDSJETT 2019

Saksbehandler: Karl-Anton Swensen		Arkiv: SARK 12-15/151
Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
113/18	Formannskapet	26.11.2018
7/18	Eldrerådet	28.11.2018
1/18	Ungdomsrådet	28.11.2018
18/18	Arbeidsmiljøutvalget	05.12.2018
64/18	Kommunestyret	12.12.2018

Bakgrunn:

Med dette legges Rådmannens forslag til budsjett 2019 og økonomiplan for perioden 2019 til 2022 frem til politisk behandling. Det vises til fellesmøter mellom formannskapet og administrasjonen den 24. oktober 2018, samt budsjettudgnad 1. og 2. november 2018 vedrørende neste års budsjett og økonomiplan.

Inntektssiden:

Skatteanslaget for 2019 er oppjustert sammenlignet med budsjett 2018. Budsjettberegningene er basert på prognosemodellen fra KS og statistikk fra skatteinnngang 2018. Erfaringene fra tidligere år har vist at det kan være fornuftig å ha en nøktern vurdering av skatteanslaget. Skatteanslaget for 2019 ligger i øvre sjikt, og er i motsetning til tidligere år begrenset med marginer i seg.

Lurøy kommune vil, ifølge forslaget til statsbudsjett for 2019, motta 125,763 mill. kroner i rammeoverføringer (økning på kun kr 1 016 000,- sammenlignet med rammeoverføringer i 2018), mens anslaget for skatt er satt til 59,378 mill. kroner og inntektsutjevningen til - 1,145 mill. kroner.

Folketall per 1. juli 2018 (1905 stk.) er grunnlaget for rammeberegningene (budsjett) for 2019. Når det gjelder skatt har en ikke fullstendig oversikt før i februar 2020 for budsjettåret 2019. Rådmannen har lagt til grunn folketellingen per 1. juli (1905 stk) for beregning av skatteanslag 2019.

Eiendomsskatten er netto anslått til kr 2,1 mill. for næring. Forutsetningen er at satsen beholdes på 7 promille for 2019.

Eiendomsskatt for verker og bruk er avviklet med en nedtrappingstid på 7 år. For 2019 gir dette ca. kr 368 000,- i inntekter. Inntektene nedtrappes med en syvendedel for hvert år. Satsen er 7 promille.

For bolig og fritidseiendommer er eiendomsskatten stipulert (netto) til kr 4,668 mill. Satsen er foreslått opprettholdt med 4 promille og et bunnfradrag på kr 200 000,-.

Rentekompensasjon investeringer er med bakgrunn i regnskap 2017 nedjustert til kr 700 000,-.

Samlet budsjettert netto inntekt/rammeoverføring/rentekompensasjon/eiendomsskatt utgjør med dette 191,832 mill. kroner for 2019, noe som er en økning på 3,408 mill. kroner sammenlignet med opprinnelig budsjett 2018. Inntekspotensialet innenfor skatt er med dette utnyttet fullt ut da det nå i realiteten ikke er lagt til grunn marginer. Samlet sett medfører dette at kommunen er sårbar ved inntektsreduksjoner som vil kunne oppstå i budsjettåret.

Finans:

Renteinntekter baseres på budsjettall for 2018. Inntekspotensialet vedrørende renter ble i stor grad tatt ut i budsjett 2018.

Rentenivået på kommunale innlån er en usikkerhetsfaktor. Rentenivået er fortsatt på et relativt lavt nivå og vil etter signalene øke noe i fremtiden, spesielt vil dette gi utslag på langsiktige lån. Renteutgiftene er lagt inn i økonomiplanen i løpende utgifter, som tilsier at overslagene må justeres når rentene begynner å stige igjen. Det er i den forbindelse viktig at eventuelle marginer blir tilført rente- og avdragsfond for fremtidige utfordringer. Det er lagt til grunn begrenset rentemargin for å få budsjettet i balanse.

Avgifter/gebyr:

Kommunale avgifter og gebyrer har i dette budsjettet vært gjennomgått. Økningene i avgifter og gebyrer justeres for prisstigning, konsumpris, indeks og selvkost avhengig av hvilken type gebyr/avgift. Utgangspunktet er at økningene blir mest mulig i tråd med prisutviklingen/kostnadsnivået. Det kan nevnes at HAF også i 2019 er tvungen til å øke renovasjonsgebyret for husholdning med 8 % grunnet situasjonen med Reno Norden og nytt anbud for transport/innhenting av husholdningsavfall. På den andre siden settes fritidsrenovasjon ned med 18 % og septiktømming med 10 %.

Inntektsutvikling i økonomiplanperioden:

Som beskrevet ovenfor vil inntekspotensialet for budsjett 2018 være benyttet (der vi tidligere hadde marginer), dette innenfor gjeldende eiendomsskattesatser. I økonomiplanen illustreres det at rammeoverføringene reduseres i årene fremover som følge av innfasingen av nytt inntektssystem samt foreslått fjerning av kategorien verker og bruk innenfor eiendomsskatt.

I 2025 vil rammereduksjonen som årsak av nedvekting av avstandskriteriene i kostnadsnøklene være fullt innfasert (årlig reduksjon på ca. 8,4 mill. 2016 kroner). Nedtrappingen illustreres i økonomiplanen. Eventuelt demping og motvirkning av inntektsreduksjonen vil kunne være bruk av inntekspotensialet som ligger i eiendomsskatten. Rådmannens vurdering er at en først bør vurdere potensialer innenfor driften og investeringer før en eventuelt vurderer økt eiendomsskatt.

Driftsrammer:

Etatenes rammer er, med basis i 2018 rammene og innarbeidete varige driftstiltak, økt med anslått prisvekst for varer og tjenester, deflator (3 %) for tilskudd og lignende, årsvirkningen (2019) fra lønnsoppgjøret i 2018, samt stipulerte endringer i pensjonskostnader. Budsjett for pensjonskostnader er basert på budsjett 2018 for KLP og SPK (pensjonsordninger).

Lønnsvekst og pensjonsvekst 2019 er som tidligere lagt på eget ansvarsområde innenfor sentraladministrasjonen til fordeling basert på lønns- og pensjonsjusteringer som oppstår i 2018. Endringen i 2019 er at en har redusert midlene til dette fra 2,2 % til 1,8 % i 2019 for å kunne balansere budsjettet. KLP har signalisert økning av pensjonskostnadene i 2019 utover 2018 budsjett. Dette baseres på prognoser for lønnsoppgjør i 2019 med mere. Slår dette til i 2019 vil en måtte benytte lønnsreguleringsfondet for å dekke de økte kostnadene. Dette sannsynliggjøres ytterligere som følge av den reduksjon som er av lønnsvekstposten i 2019.

Samlede netto driftsrammer for 2018 utgjør med dette 168,561 mill. kroner. Dette er en økning på 4,060 mill. kroner sammenlignet med opprinnelige driftsrammer for 2018. I tillegg foreslås det nye driftstiltak i 2019 som netto utgjør 2,774 mill. kroner. Innenfor nye driftstiltak er det foreslått nye tiltak med 4,559 mill. kroner, mens det er foreslått 1,785 mill. kroner i varige driftsreducerende tiltak for å oppnå budsjettbalanse. Sum netto drift for 2019 utgjør med dette 171,335 mill. kroner.

I de driftsreducerende tiltak er det med basis i innspill fra budsjettdugnaden lagt inn reduksjoner innenfor kurs og strømkostnader for hver etat. Rådmannen har meddelt etatene at det i større grad må legges til rette for videomøter i etatene. Dette vil kunne bidra til en mer effektiv avvikling av møter samt at en slipper å benytte mye av tiden på reise. Møteformen vil også kunne fordre mer effekt ut av møtene der en er mer dedikert til aktuelle møtetemaer.

I tillegg ble det i budsjettdugnaden innspilt at det politiske nivået også skal bidra med innsparinger. Det er lagt inn kr 75 000,- i innsparing fra politisk virksomhet i 2019, som videre innarbeides i planperioden. Eventuell forslag om reduksjon av kommunestyret må være avklart innen utgangen av 2018 (dvs. i dette møtet). Kommuner med under 5 000 innbyggere må ha minimum 11 representanter i kommunestyret. Rådmannen foreslår at det nedsettes en politisk arbeidsgruppe på 2-3 personer (ordfører og opposisjonsledere) som foreslår tiltak for å oppnå nevnte reduksjon.

Det legges til grunn at kirken også bidrar i reduksjon av driftskostnadene. Det er foreslått at driftstilskuddet reduseres med kr 30 000,- etter at driftstilskuddet er tillagt deflator.

Fordeling netto driftsrammer:

Det er foretatt noen organisasjonsendringer innenfor driftsrammene. Rådmannen har i den forbindelse etablert et nærings- og utviklingsteam i rådmannens stab som skal styre og være pådriver i kommunens utviklingsarbeid, blant annet «Vekstprosjektet» som ble initiert politisk. Midler til dette arbeidet er innarbeidet ved reduksjoner andre steder innenfor sentraladministrasjonens ansvarsområder.

Tilskudd til Kystriksveien, Helgeland reiseliv og turistinformasjonen er nå innarbeidet i rammen til sentraladministrasjonens på eget ansvarsområde. Dette vil synliggjøre kostnadene med reiseliv og skape bedre oversikt.

Under fremkommer netto driftsrammer for den enkelte etat, hensyntatt ovenstående:

Sentraladministrasjon:

- Driftsrammen utgjør kr 21 740 000,- (Inklusiv lønnsvekstpost kr 23 780 000,-).

Oppvekst:

- Driftsrammen utgjør kr 57 580 000,-

HSO:

- Driftsrammen utgjør kr 74 185 000,-

Teknisk:

- Driftsrammen utgjør kr 13 016 000,-

For sentraladministrasjon og politisk styring avsettes følgende midler til nye driftstiltak i 2019:

- Valg, kr 200 000,-
- Delfinansiering av (100 %) IKT stilling
- Driftstilskudd Kystinkubatoren, kr 200 000,-
- Driftstilskudd Lurøy næringsforum, kr 40 000,-
- Samarbeidsavtale med HAF, kr 35 000,-
- Uttrekk lærlinger, kr -100 000,-
- Reduksjon strøm og kursvirksomhet, kr -75 000,-
- Reduksjon tilskudd kirken, kr -30 000,-
- Reduksjon politisk budsjett, kr -75 000,-

For oppvekstetaten avsettes følgende midler til nye driftstiltak i 2019:

- Besparelse strukturer oppvekst, kr -1 130 000,-
- Utvidet pedagogressurs, kr 620 000,-
- Hevet inntektsgr. Gratis kjernetid barnehage, kr 26 000,-
- Reduksjon strøm og kursvirksomhet, kr -100 000,-

For Helse Omsorgs- og Sosialetaten avsettes følgende midler til nye driftstiltak i 2019:

- Stimuleringstiltak rekruttering, kr 200 000,-
- Redusert strømkostnad Lurøy omsorgssenter, kr -100 000,-
- Miljøterapeut særskilte behov, kr 400 000,-
- Økt kostnad som følge av økt innslagspunkt ressurskrevende. brukere, kr 300 000,-
- Personlige assistenter særskilte behov, kr 1 245 000,-
- Styrking omsorg indre distrikt, kr 700 000,-
- Styrking omsorg ytre distrikt, kr 450 000,-
- Helsestasjon og skolehelsetjenesten, kr 28 000,-
- Deltakelse fosterhjem Helgeland, kr 70 000,-

- Skjønnsmidler barnevern, kr 45 000,-
- Reduksjon strøm og kursvirksomhet, kr -100 000,-

For Teknisk etat avsettes følgende midler til nye driftstiltak i 2019:

- Reduksjon strøm og kursvirksomhet, kr -75 000,-

Majoriteten av nye tiltak har sin årsak i nye oppgaver i regjeringens forslag til statsbudsjett.

Driftstiltakene for 2019 har en samlet nettokostnad på 2,774 mill. kroner.

For øvrig vises til fremlagte budsjettdokument der etatenes driftsrammer, bemannings- og handlingsplaner er gjengitt, samt budsjettforslag på ansvarsnivå.

Investeringer:

På investeringssiden følges økonomiplanen/budsjett opp med følgende forslag til bevilgninger for 2019:

- Enøk, kr 100 000,-
- Kloakkprogram, kr 500 000,-
- Kommunale veger, kr 200 000,-
- Vannverk Sør Nesøy, kr 750 000,-
- Branngarasje Lurøy Innland, kr 2 000 000,-
- IT-utstyr skoler, kr 250 000,-
- Opprusting molo/kai i Kvarøy havn, kr 750 000,-
- Miljøterapeutisk bofellesskap (Aldersund), kr 6 000 000,-
- Konsvik omsorgssenter, kr 5 150 000,-
- Aldersund omsorgssenter, kr 7 300 000,-
- Bolig Aldersundet, kr 3 000 000,-
- Avdrag Startlån, kr 1 100 000,-
- Egenkapitalinnskudd KLP, kr 750 000,-

Forslag til investeringene har en samlet ramme på 27,85 mill. kroner for 2019.

Forslag til finansiering av investeringer i 2019 har følgende fordeling:

- Langsiktig lån med 8 mill. kr.
- Bruk av disposisjonsfond med 11,1 mill. kroner.
- Momskompensasjon med 4,35 mill. kr.
- Husleie nye boliger, 0,25 mill. kroner
- Avdrag inn Startlån med 0,7 mill. kr.
- Overføring fra drift, avdrag startlån med 0,4 mill. kr.
- Bruk av handlefrihet (overført fra drift) med 3,05 mill. kr.

Finansiering av investeringene utgjør 27,85 mill. kroner for 2019.

Utover budsjettert investering i 2019 videreføres følgende prosjekter fra 2018 og tidligere år:

- Kongsvik skole, 2,692 mill. kroner
- Lovund barnehage, 1,4 mill. kroner
- Lovund omsorgssenter, 5,37 mill. kroner
- Sleneset omsorgssenter, 11 mill. kroner
- Lurøy omsorgssenter, 8,8 mill. kroner
- Miljøterapeutisk bofellesskap, 12,095 mill. kroner
- Parkeringsplass Sleneset, 0,26 mill. kroner
- Lundvollveien, 0,857
- Stuvland kai, 2,315 mill. kroner
- Enøk, 0,12 mill. kroner
- Vann Kvarøy, 0,8 mill. kroner
- Vann, 1,1 mill. kroner
- Lovund vannverk, 0,137 mill. kroner
- Kloakkprogram, 0,8 mill. kroner
- Uteområde Lovund skole, kr 0,1 mill. kroner

Overførte prosjekter til 2019 anslås per dags dato å utgjøre kr 47 846 000,-, som har følgende finansiering:

➤ Ubrukte lånemidler,	kr 38 844 200,-
➤ Momskompensasjon,	kr 9 001 800,-
➤ Sum finansiering,	kr 47 846 000,-

Det bemerkes at overførte prosjekter kun er et anslag mht. kjente forhold per dags dato. Rammene vil bli nærmere justert i budsjettregulering i kommunestyret 12. desember 2018. Det henviser til budsjettdokumentet for begrunnelser.

Rådmannen har med basis i reduserte rammer vurdert at en fremover bør ha rimelig god kontroll på investeringene (budsjett). Satsningen i 2019 og 2020 er noe høyt, men det er rett og nødvendig for å ivareta omsorgsbehovene i årene fremover, samt for å holde fremdriften. I tillegg vil dette bidra til en fornuftig utvikling i kretsene i forhold til rekruttering, bosetting og for å ivareta tjenestene lokalt.

Etter at investeringene i omsorg er gjennomført vil en kunne ivareta investeringsbehovene innenfor oppvekst, dog i en noe lavere takt. Det er viktig at kommunen har et rimelig greit nivå på investeringene sett i et næringsperspektiv, samt for å opprettholde optimisme/befolkningsutvikling i kommunen.

Kommunen bør også kunne bidra i næringsutviklingen, bla ved å investere i aktuelle næringsområder. Det er derfor viktig at en har midler på fond for å kunne bidra når slik utvikling skjer.

Handlefrihet:

Av budsjettert netto driftsresultat for 2019 vil det kun være handlingsrom for å avsette 1,656 mill. kroner til reserveposten i 2019. Med bakgrunn i usikkerhet omkring kostnader i drift, pensjon, investeringsprosjekter og andre påkomne forhold, er det viktig at reserveposten ikke budsjetteres for lavt. På sikt vil et lavt nivå på reserveposten ikke være gunstig. Kommunestyrets handlefrihet i budsjettåret vil med denne budsjetteringen bli begrenset i økonomiplanperioden.

Tilskuddspost 1 reduseres til 0,5 mill. kr i 2019, noe som i hovedsak benyttes til tilskudd infrastruktur/næring.

Tilskuddspost 2 reduseres til kr 0,4 mill. kr for å ivareta Folk i Husan-tilskudd og bolyst i 2019. Avsatte fondsmidler vil i tillegg kunne benyttes ved behov.

Tilskudd veilys benyttes for å kunne gi tilskudd til veilys, herunder tilskudd til utskifting av armaturer til lag og foreninger. Tilskuddsposten utgjør 150 000 kroner og forvaltes av TRS i henhold til vedtatte retningslinjer.

Tilskudd uteområder benyttes til uteområder ved skoler og barnehager. Posten er satt i 0 for 2019. Det er fondsmidler som kan benyttes til formålet ved behov.

Det opprettes egen tilskuddspost for kirker og gravgårder med kr 200 000,-. Tilskuddsposten håndteres av TRS basert på søknader.

Videre overføres 3,7 mill. kroner fra drift til investeringer, herunder kommunal andel av avdrag husbanklån og egenkapitalinnskudd i KLP.

Andre forhold:

Kontrollutvalget (KU) har oversendt budsjettforslag for 2019 (vedlegg). I tillegg har IHKUS (Indre Helgeland kontrollutvalgssekretariat) også oversendt budsjett 2019 (vedlegg).

Innenfor ansvarsområdet revisjon ligger det en post på kr 100 000,- som KU fritt kan benytte til forvaltningsrevisjon, eller selskapskontroll. Budsjettinnspillene fra KU er innfridd i Rådmannens forslag til budsjett for 2019.

Kommunestyret vedtok i sak 17/18 å sette av utbetalte midler fra havbruksfondet til disposisjonsfond for investeringer. Denne disponeringen omfatter utbetalingen fra havbruksfondet i 2017 samt øvrige midler fra mindreforbruk 2017. Videre ble det i kommunestyresak 60/17 vedtatt at utbetalinger fra havbruksfondet i 2018 skulle tilføres disposisjonsfond for investeringer.

Det er i fordelingen fra havbruksfondet i 2018 holdt tilbake 10 % av kommunenes andel i som søkes benyttet til vekstfremmende tiltak i 2019. Hva Lurøy kommune vil få er per nå usikkert.

Regjeringen ved finansdepartementet har satt ned et utvalg som skal vurdere om inntektene fra havbruksfondet skal inngå i inntektssystemet for kommunene. Dette vil kunne medføre at midlene blir fordelt per innbygger over hele Norge, og ikke fordelt ut ifra om kommuner legger til rette for oppdrett som i dag. NRK presenterer at dette eksempelvis vil kunne gi 350 mill. kroner til Oslo. Det drives som kjent ikke med oppdrett av laks i Oslo. Utbetalingene til kystkommunene vil ved en slik modell bli svært lav sammenlignet med dagens utbetalinger. Det er derfor formålstjenlig, og ikke minst smart, å avsette eventuelle utbetalinger fra havbruksfondet i 2019 til disposisjonsfond for investeringer.

Lurøy kommune sin drift presses som følge av reduserte rammeoverføringer, samtidig som kommunen pålegges nye oppgaver. Det anses derfor som svært gunstig hvis en kunne få utbetaling fra havbruksfondet i 2019. Rådmannen vil advare mot å legge slike «engangsinntekter» inn i driften, men heller sette midlene på disposisjonsfond for finansiering av fremtidige investeringer. Det vil i neste omgang kunne bidra til reduserte kapitalkostnader og dermed mulig opprettholdelse av forsvarlig drift.

I kommunestyresak 1/18 ble det vedtatt at rentenivå for næringslånene skulle fastsettes i de årlige budsjettvedtak. Renten ble da satt til 3 % og vil være flytende. Utgangspunktet er at den justeres en gang per år. Sentralbanken har holdt styringsrenten stabil over lengre tid, men gjennomførte en renteheving (0,25 Prosentpoeng) høsten 2018. Videre har de signalisert en rentebane som fordrer hyppigere rentehevinger. Ved siste justering valgte sentralbanken å holde renten uendret. Det tyder på at sentralbankens forventede utvikling ikke helt har inntruffet. Rådmannen foreslår med denne bakgrunn at rentene på næringslånene opprettholdes på 3 % i 2019.

Rehabilitering av gymsalen ved Konsvik skole ble satt på vent i kommunestyresak 33/17. I budsjettdugnaden 1. og 2. november 2018 ble dette prosjektet drøftet basert på administrativ analyse. I gruppenes innspill kom det i stor grad frem at en vil prioritere alternativ 1. Analysen vedlegges. Dette betyr at en kan planlegge utvidelse av gymsal med 2 meter på ene siden skifte av vegg og tak. I tillegg vil det da legges nytt dekke inne i gymsalen. Dette innenfor en ramme på ca. 3 mill. kroner. Dette vil i stor grad kunne gjennomføres innenfor avsatte midler til prosjektet og vil kunne planlegges i slutten av 2019 for gjennomføring sommeren 2020. Videre foreslås det avsatt midler til rehabilitering av garderober og etablering av nytt ventilasjonsanlegg for gymsal i 2021.

Avslutning:

Rådmannen er tilfreds med å kunne presentere et budsjett for 2019 som går i balanse, til tross for reduserte rammebetingelser og nye oppgaver. Det at en i tillegg opprettholder investeringer på et respektabelt nivå er positivt, noe som gir gode signaler mht. kommunale tjenester til næringsliv og innbyggerne i kommunen.

Rådmannen er derimot noe bekymret for fremtiden hvis en ikke evner å foreta nødvendige justeringer innenfor drift og investeringer. Strukturprosjektet innenfor oppvekst gir ikke samlet de driftsreduksjoner som endrede rammeoverføringer medfører.

Det betyr at en i årene fremover kan bli tvungen til å gjennomføre andre driftsreducerende tiltak. Redusert vekst i rammeoverføringene vil ifølge beregningene fortsette frem til 2024/2025. I tillegg varsles det nå begrensninger bruken av eiendomsskatt, bla nedjustering av eiendomsskattegrunnlag med 30 % og med maks tak på 5 promille. Dette er forhold som vil få fokus i budsjettarbeid for 2020.

Det er viktig at det bidras til positiv befolkningsutvikling fremover for å opprettholde tjenestenivået og optimismen i kommunen. Vekstprosjektet vil i så måte kunne være en drivkraft fremover.

Vedtatte satsninger innenfor HSO vil i stor grad båndlegge administrasjonen i 2019. Det fordres kritisk vurdering av ressursbruken og organiseringen av tjenestene for å få til effektiv og bærekraftig drift. I tillegg vil planlegging av vedtatte utbygginger innenfor omsorg båndlegge administrative ressurser. Etaten er inne i flere omstillingsfaser, blant annet innenfor sosial/barnevern og NAV gjennomføres det strukturelle endringer for å tilpasse tjenesten i forhold til de utfordringer som er rådende. Omstilling av barnevern er helt nødvendig for å etablere en robust tjeneste for fremtiden, bla med økt fokus på forebyggende arbeid samt etablering av hensiktsmessig og helhetlig ledelse av arbeidet innenfor sosial/barnevern og NAV. Dette er et arbeid som vil ha høy prioritet i 2019.

Det kommende året er valgår for kommunepolitikere. Endring av inntektssystemet som rammet Lurøy kommune hardt ble innført fra 2017 og er godt kjent for det sittende kommunestyret. Dette har medført økonomiske tilpasninger de senere år. Omstilling og driftstilpasninger må også gjennomføres i årene fremover hvis kommunen skal ha en bærekraftig drift.

Rådmannen har stor tro på at kommunestyret og administrasjonen sammen vil bidra til gode fremtidsrettede løsninger for Lurøy kommune i 2019 og årene fremover.

Vurdering av vedtakets påvirkning på folkehelse:

Budsjettet og økonomiplanen er et av de viktigste styringsverktøy kommunen har for planlegging og utvikling av kommunen samt for sysselsettingen. Det å tilnærmet opprettholde samme tjenestenivået vil for ansatte og kommunens innbyggere kunne bidra til bedre folkehelse. Utvikling av arealer og sysselsetning samt tilrettelegging for økt næringsaktivitet må avveies opp mot andre konsekvenser. Kommunen skal ivareta balansegangen mellom de ulike interesser og skal gjennom dette arbeide (samfunnsplanleggingen) bidra til positiv samfunnsutvikling og derigjennom fremme folkehelsen.

Omstillinger innenfor oppvekst der en etablerer tre nye helhetlig oppvekstmiljø vil kunne være en positiv driver og trygghet for barna fra de starter i barnehagen til de avslutter grunnskolen. Mange av disse skal da videre til andre skoler der de må bo på hybel. Ett av målene til oppvekstsentrene må være at barna etter et helhetlig opplæringsløp i kommunen skal være best mulig rustet til overgangene mellom barnehage/skole og deretter til videregående skole. Det ligger mye folkehelse i dette spennende arbeidet.

Satsingen på omsorg for eldre og andre brukere har stor betydning for livskvalitetene og dermed folkehelsen for de dette berører. Ansatte i disse tjenesten vil også få bedret sine arbeidsmiljø. Dette er områder det satses sterkt på i økonomiplanen. Videre er det satt i gang et større arbeid med tilpasninga av barnevern til nytt lovverk, bla er det satt i gang tversektorielt forebyggende arbeid gjennom Koordinerende team. Videre organiseres aktuelle tjenester, herunder psykiatri, slik at tiltak kan settes inn med styrke der behovene er størst. Tjenestene rigges for fremtiden. I sum vil nevnte tiltak kunne ha stor betydning på folkehelsen, spesielt de berørte.

Det er høyt trykk på nye investeringsprosjekter. Nye og moderne bygg og fasiliteter innenfor omsorg og skole vil kunne ha positiv effekt på brukere og ansatte. Videre forbedres vannverk og annen infrastruktur som har betydning for folkehelsen.

Oppsummert vil budsjettet og økonomiplanen ha stor betydning videre utvikling og arbeidsmiljø for ansatte. Dette vil hver for seg og samlet kunne gi gode effekter på folkehelsen.

Vedlegg: Rådmannens forslag til Årsbudsjett 2019 og økonomiplan 2019 – 2022.
Budsjettforslag (2019) fra kontrollutvalget
Budsjett 2019 IHKUS
Administrativ analyse *Konsvik skole – gymsal og garderober*

Utskrift samtlige budsjettdokument til:
Fylkesmannen i Nordland
Kommunerevisjonen (BDO)
IHKUS
Etatene

Rådmannens innstilling:

Det anbefales at formannskap, arbeidsmiljøutvalg, eldreråd, ungdomsråd og kommunestyre fatter følgende vedtak:

- Økonomiplan for perioden 2019 til 2022 og årsbudsjett for 2019 for Lurøy kommune, vedtas slik det fremkommer i rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan, herav følgende budsjetterte driftsramme:
 - **Samlet netto driftsramme med kr 168 561 000,- (tabell 4.8 i budsjettet), som har følgende fordeling:**
 - Sentraladministrasjon og politisk styring med kr 23 780 000,-, inkludert lønnsvekstpost med kr 2 040 000,-
 - Oppvekst med kr 57 580 000,-
 - Helse- og sosialetat med kr 74 185 000,-
 - Teknisk etat med kr 13 016 000,-

- **Nye driftstiltak (kr 2 774 000,-) med følgende fordeling (netto), tabell 4.9 i budsjettet:**
 - Sentraladministrasjonen og politisk styring med kr 195 000,-
 - Oppvekst med kr -584 000,-
 - Helse- og sosialetat med kr 3 238 000,-
 - Teknisk etat med kr -75 000,-
- Rådmannen gis fullmakt til å gjennomføre interne budsjettreguleringer innenfor den enkelte etats totalramme (planområde).
- Rådmannen gis fullmakt til å fordele/regulere midler fra lønnsvekstposten og lønnsreguleringsfondet til økt lønn, økt godtgjørelse, økt arbeidsgiveravgift, økte pensjonskostnader, samt egenkapital i pensjonsordningene. Overskytende midler overføres lønnsreguleringsfondet. Rådmannen gis fullmakt til å bruke av lønnsreguleringsfondet hvis ikke lønnsvekstposten strekker til.
- Rådmannen gis fullmakt til å justere avsetning til pensjonsordningene, samt avsetning/bruk av premiefond i KLP.
- Innenfor driftsrammen til sentraladministrasjonens område vedtas følgende bevilgninger til Kontrollutvalgets (KU) virksomhet, herunder revisjonen for 2018:
 - Ansvar 1100 (Revisjon):
 - Revisjon, kr 305 000,-
 - Konsulenttenester, kr 100 000,-. Midlene disponeres av KU til forvaltningsrevisjon og lignende.
 - Ansvar 1110 (Kontrollutvalg):
 - Driftsutgifter KU, kr 60 700,-
 - Kostnader med IHKUS, kr 66 500,-
- Investeringsbudsjettet (tabell 4.12 i budsjettet) gis en brutto investeringsramme/finansiering med 27 850 000,- kroner i 2019. I tillegg videreføres prosjekter/finansiering fra 2018 og tidligere år med brutto 47 846 000,- kroner i 2019. Videreførte prosjekter (kapittel 4.13) justeres i budsjettdokumentet og denne innstillingen basert på kommunestyrevedtak i budsjettregulering investering den 12. desember 2018:
 - Rådmannen gis fullmakt, innenfor budsjett, å vurdere fordeling/strykning av lån, bruk av investeringsfond og overføring fra drift til investering (forutsetter overskudd) ved finansiering/balansering av investeringsregnskapet ved årsavslutningen.
- Rådmannen gis fullmakt til å disponere fond for relining vannledning Sleneset til formålet i 2019. Ved eventuelt behov for ytterligere midler i 2019 belastes budsjett vann i investeringsbudsjettet.
- Rådmannen gis fullmakt til å benytte driftsmidler avsatt på driftsfond (merket disp. rådmann), som det tidligere er gitt fullmakt til.
- Rådmannen gis fullmakt til å gjennomføre interne budsjettreguleringer innenfor investeringsbudsjettets totalramme.
- Rammene/budsjett er bindende, jfr. Kml. § 46 nr. 1. og § 47 nr. 1.

- Rådmannen gis fullmakt til å justere og oppdatere budsjettdokumentet mht. faktaopplysninger, samt innarbeide budsjettvedtak og budsjettregulering investering vedtatt av kommunestyret 12. desember 2018.
- Eventuelle utbetalinger fra havbruksfondet til Lurøy kommune i 2019 settes av på disposisjonsfond. Fondet øremerkes finansiering av investeringer.
- Renten på Næringslån (NL I og NL II) settes til 3 % (flytende). Renten vurderes årlig og fastsettes i kommunens budsjett.
- Planlegging og gjennomføring av rehabilitering gymsal/garderober ved Kongsvik skole gjennomføres etter alternativ 1 i vedlagte administrative analyse. Utbedring gymsal (utvidelse 2 m) gjennomføres våren/sommeren 2020 (avsatte midler). Videre rehabilitering/ventilasjon gjennomføres i 2021 jf. økonomiplanen.
- Det nedsettes en politisk arbeidsgruppe med ordfører som leder til å foreslå tiltak til driftsreducerende tiltak innenfor politisk virksomhet. Driftsreduksjonen utgjør kr 75 000,- per år.
 - Følgende deltakere i arbeidsgruppen oppnevnes:
 - Ordfører (leder)
 - Opposisjonsleder
 - Gruppeleder (den tredje gruppen)

Lurøy, 21. november 2018

Karl-Anton Swensen, rådmann

Behandling/vedtak i Formannskapet den 26.11.2018 sak 113/18

Behandling:

Forslag fra AP v/Siw Moxness om endring:

Erstatning for siste punkt:

- Som driftsreducerende tiltak innenfor politisk virksomhet
 - reduseres kommunestyret med 2 medlemmer.
 - fjernes fast godtgjørelse til varaordfører.

Begrunnelse: Forslaget representerer en høring frem mot kst.

Forslag fr S. Moxness fikk 3 stemmer og ble vedtatt, mot 2 stemmer avgitt for rådmannens forslag.

Vedtak:

Det anbefales at arbeidsmiljøutvalg, eldreråd, ungdomsråd og kommunestyre fatter følgende vedtak:

- Økonomiplan for perioden 2019 til 2022 og årsbudsjett for 2019 for Lurøy kommune, vedtas slik det fremkommer i rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan, herav følgende budsjetterte driftsramme:

- **Samlet netto driftsramme med kr 168 561 000,- (tabell 4.8 i budsjettet), som har følgende fordeling:**
 - Sentraladministrasjon og politisk styring med kr 23 780 000,-, inkludert lønnsvekstpost med kr 2 040 000,-
 - Oppvekst med kr 57 580 000,-
 - Helse- og sosialetat med kr 74 185 000,-
 - Teknisk etat med kr 13 016 000,-
- **Nye driftstiltak (kr 2 774 000,-) med følgende fordeling (netto), tabell 4.9 i budsjettet:**
 - Sentraladministrasjonen og politisk styring med kr 195 000,-
 - Oppvekst med kr -584 000,-
 - Helse- og sosialetat med kr 3 238 000,-
 - Teknisk etat med kr -75 000,-
- Rådmannen gis fullmakt til å gjennomføre interne budsjettreguleringer innenfor den enkelte etats totalramme (planområde).
- Rådmannen gis fullmakt til å fordele/regulere midler fra lønnsvekstposten og lønnsreguleringsfondet til økt lønn, økt godtgjørelse, økt arbeidsgiveravgift, økte pensjonskostnader, samt egenkapital i pensjonsordningene. Overskytende midler overføres lønnsreguleringsfondet. Rådmannen gis fullmakt til å bruke av lønnsreguleringsfondet hvis ikke lønnsvekstposten strekker til.
- Rådmannen gis fullmakt til å justere avsetning til pensjonsordningene, samt avsetning/bruk av premiefond i KLP.
- Innenfor driftsrammen til sentraladministrasjonens område vedtas følgende bevilgninger til Kontrollutvalgets (KU) virksomhet, herunder revisjonen for 2018:
 - Ansvar 1100 (Revisjon):
 - Revisjon, kr 305 000,-
 - Konsulenttenester, kr 100 000,-. Midlene disponeres av KU til forvaltningsrevisjon og lignende.
 - Ansvar 1110 (Kontrollutvalg):
 - Driftsutgifter KU, kr 60 700,-
 - Kostnader med IHKUS, kr 66 500,-
- Investeringsbudsjettet (tabell 4.12 i budsjettet) gis en brutto investeringsramme/finansiering med 27 850 000,- kroner i 2019. I tillegg videreføres prosjekter/finansiering fra 2018 og tidligere år med brutto 47 846 000,- kroner i 2019. Videreførte prosjekter (kapittel 4.13) justeres i budsjettdokumentet og denne innstillingen basert på kommunestyrevedtak i budsjettregulering investering den 12. desember 2018:
 - Rådmannen gis fullmakt, innenfor budsjett, å vurdere fordeling/strykning av lån, bruk av investeringsfond og overføring fra drift til investering (forutsetter overskudd) ved finansiering/balansering av investeringsregnskapet ved årsavslutningen.

- Rådmannen gis fullmakt til å disponere fond for relining vannledning Sleneset til formålet i 2019. Ved eventuelt behov for ytterligere midler i 2019 belastes budsjett vann i investeringsbudsjettet.
- Rådmannen gis fullmakt til å benytte driftsmidler avsatt på driftsfond (merket disp. rådmann), som det tidligere er gitt fullmakt til.
- Rådmannen gis fullmakt til å gjennomføre interne budsjettreguleringer innenfor investeringsbudsjettets totalramme.
- Rammene/budsjett er bindende, jfr. Kml. § 46 nr. 1. og § 47 nr. 1.
- Rådmannen gis fullmakt til å justere og oppdatere budsjettdokumentet mht. faktaopplysninger, samt innarbeide budsjettvedtak og budsjettregulering investering vedtatt av kommunestyret 12. desember 2018.
- Eventuelle utbetalinger fra havbruksfondet til Lurøy kommune i 2019 settes av på disposisjonsfond. Fondet øremerkes finansiering av investeringer.
- Renten på Næringslån (NL I og NL II) settes til 3 % (flytende). Renten vurderes årlig og fastsettes i kommunens budsjett.
- Planlegging og gjennomføring av rehabilitering gymsal/garderober ved Kongsvik skole gjennomføres etter alternativ 1 i vedlagte administrative analyse. Utbedring gymsal (utvidelse 2 m) gjennomføres våren/sommeren 2020 (avsatte midler). Videre rehabilitering/ventilasjon gjennomføres i 2021 jf. økonomiplanen.
- Som driftsreducerende tiltak innenfor politisk virksomhet
 - reduseres kommunestyret med 2 medlemmer.
 - fjernes fast godtgjørelse til varaordfører.

Behandling/vedtak i Eldrerådet den 28.11.2018 sak 7/18

Enstemmig vedtak:

Eldrerådet takker for den grundige gjennomgangen av budsjettet som rådmannen holdt, og tiltrer formannskapetets innstilling/vedtak.

Behandling/vedtak i Ungdomsrådet den 28.11.2018 sak 1/18

Enstemmig vedtak:

Ungdomsrådet tar budsjettet til orientering.

Behandling/vedtak i Arbeidsmiljøutvalget den 05.12.2018 sak 18/18

Enstemmig vedtak:

Arbeidsmiljøutvalget tiltrer formannskapetets innstilling/vedtak.

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 12.12.2018 sak 64/18**Behandling:**

Forslag fra KP v/Børre Johannessen om endring:

Rådmannens innstilling:

- Det nedsettes en politisk arbeidsgruppe med ordfører som leder til å foreslå tiltak til driftsreducerende tiltak innenfor politisk virksomhet. Driftsreduksjonen utgjør kr 75 000,- per år.
 - Følgende deltakere i arbeidsgruppen oppnevnes:
 - Ordfører (leder)
 - Opposisjonsleder
 - Gruppeleder (den tredje gruppen)

Forslag fra B. Johannessen falt.

Forslag fra SP v/Iren B. Teigen om tillegg:

Det settes av 10.000 kroner i fire år til bekjempelse av kråke, eller stønad til kråkefelle. Midlene kan søkes om i en ordning som administrasjonen tilrettelegger på beste vis.

100 kr for ett par kråkeføtter (utbetales ved dokumentasjon)

1000 kr støtte til kråkefelle (utbetales etter søknad)

Finansieres av næringsfond (kråkefelle)

Finansieres med fond avsatt «avsatt fra regnskap 2008» (kråkeføtter) fond, bosetting flyktninger eller kommunereform.

Begrunnelse: Dette er en uttalt problemstilling blant annet for bønder og fiskere. Med en slik ordning legger man til rette for at felling av kråke er en investering man slipper å ta alene og problematikken rundt for mange kråker i kommunen begrenses noe.

Forslag fra I. B. Teigen ble enstemmig vedtatt som oversendelsesforslag til Tilsyns- og rettighetsstyret.

Forslag fra AP v/Siw Moxness om endring:

Siste pkt endres til:

- Som driftsreducerende tiltak innenfor politisk virksomhet:
 - Fjernes fast godtgjørelse til varaordfører.
 - Illegges ordfører ansvar for å nå måltallet.

Forslag fra S. Moxness om endring fikk 8 stemmer og falt dermed.

Forslag fra AP v/Siw Moxness om tillegg:

Tidligere avsatt bevilgning til Konsvik skole (skifte av tak, 1 vegg + gulv) iverksettes i 2019.

Forslag fra S. Moxness om endring fikk 8 stemmer og falt dermed.

Forslag fra H v/Håkon Lund om endring:

Siste kulepunkt med 2 underpunkt strykes.

Begrunnelse: Vil ikke svekke demokratiet i Lurøy.

Forslag fra H. Lund enstemmig vedtatt.

Forslag fra Frp/KP/Krf v/Asle Lyngøy om tillegg:

- Det settes av 50.000,- til fond for å beholde studerende bosatt i kommunene. Subsidiært lages det en sak til neste kommunestyremøte.
- Inndeckes fra næringsfond.

Forslag fra A. Lyngøy om tillegg fikk 5 stemmer og falt dermed.

Forslag fra Frp/KP/Krf v/Asle Lyngøy om tillegg:

- Det tilføres 100.000,- for utvidet åpningstid i basseng 2019/2020.
- Det tilføres mulighet for sommeråpen SFO/barnehage ved behov i tråd med tidligere sak.
- Inndekning hentes fra en reduksjon av reservepost/handlefrihet.

Forslag fra A. Lyngøy om tillegg fikk 5 stemmer og falt dermed.

Vedtak:

- Økonomiplan for perioden 2019 til 2022 og årsbudsjett for 2019 for Lurøy kommune, vedtas slik det fremkommer i rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan, herav følgende budsjetterte driftsramme:
 - **Samlet netto driftsramme med kr 168 561 000,- (tabell 4.8 i budsjettet), som har følgende fordeling:**
 - Sentraladministrasjon og politisk styring med kr 23 780 000,-, inkludert lønnsvekstpost med kr 2 040 000,-
 - Oppvekst med kr 57 580 000,-
 - Helse- og sosialetat med kr 74 185 000,-
 - Teknisk etat med kr 13 016 000,-
 - **Nye driftstiltak (kr 2 774 000,-) med følgende fordeling (netto), tabell 4.9 i budsjettet:**
 - Sentraladministrasjonen og politisk styring med kr 195 000,-
 - Oppvekst med kr -584 000,-
 - Helse- og sosialetat med kr 3 238 000,-
 - Teknisk etat med kr -75 000,-
- Rådmannen gis fullmakt til å gjennomføre interne budsjettreguleringer innenfor den enkelte etats totalramme (planområde).
- Rådmannen gis fullmakt til å fordele/regulere midler fra lønnsvekstposten og lønnsreguleringsfondet til økt lønn, økt godtgjørelse, økt arbeidsgiveravgift, økte pensjonskostnader, samt egenkapital i pensjonsordningene. Overskytende midler overføres lønnsreguleringsfondet. Rådmannen gis fullmakt til å bruke av lønnsreguleringsfondet hvis ikke lønnsvekstposten strekker til.

- Rådmannen gis fullmakt til å justere avsetning til pensjonsordningene, samt avsetning/bruk av premiefond i KLP.
- Innenfor driftsrammen til sentraladministrasjonens område vedtas følgende bevilgninger til Kontrollutvalgets (KU) virksomhet, herunder revisjonen for 2018:
 - Ansvar 1100 (Revisjon):
 - Revisjon, kr 305 000,-
 - Konsulenttenester, kr 100 000,-. Midlene disponeres av KU til forvaltningsrevisjon og lignende.
 - Ansvar 1110 (Kontrollutvalg):
 - Driftsutgifter KU, kr 60 700,-
 - Kostnader med IHKUS, kr 66 500,-
- Investeringsbudsjettet (tabell 4.12 i budsjettet) gis en brutto investeringsramme/finansiering med 27 850 000,- kroner i 2019. I tillegg videreføres prosjekter/finansiering fra 2018 og tidligere år med brutto 47 846 000,- kroner i 2019. Videreførte prosjekter (kapittel 4.13) justeres i budsjettdokumentet og denne innstillingen basert på kommunestyrevedtak i budsjettregulering investering den 12. desember 2018:
 - Rådmannen gis fullmakt, innenfor budsjett, å vurdere fordeling/strykning av lån, bruk av investeringsfond og overføring fra drift til investering (forutsetter overskudd) ved finansiering/balansering av investeringsregnskapet ved årsavslutningen.
- Rådmannen gis fullmakt til å disponere fond for relining vannledning Sleneset til formålet i 2019. Ved eventuelt behov for ytterligere midler i 2019 belastes budsjett vann i investeringsbudsjettet.
- Rådmannen gis fullmakt til å benytte driftsmidler avsatt på driftsfond (merket disp. rådmann), som det tidligere er gitt fullmakt til.
- Rådmannen gis fullmakt til å gjennomføre interne budsjettreguleringer innenfor investeringsbudsjettets totalramme.
- Rammene/budsjett er bindende, jfr. Kml. § 46 nr. 1. og § 47 nr. 1.
- Rådmannen gis fullmakt til å justere og oppdatere budsjettdokumentet mht. faktaopplysninger, samt innarbeide budsjettvedtak og budsjettregulering investering vedtatt av kommunestyret 12. desember 2018.
- Eventuelle utbetalinger fra havbruksfondet til Lurøy kommune i 2019 settes av på disposisjonsfond. Fondet øremerkes finansiering av investeringer.
- Renten på Næringslån (NL I og NL II) settes til 3 % (flytende). Renten vurderes årlig og fastsettes i kommunens budsjett.
- Planlegging og gjennomføring av rehabilitering gymsal/garderobes ved Konsvik skole gjennomføres etter alternativ 1 i vedlagte administrative analyse. Utbedring gymsal (utvidelse 2 m) gjennomføres våren/sommeren 2020 (avsatte midler). Videre rehabilitering/ventilasjon gjennomføres i 2021 jf. økonomiplanen.

Forslag fra I. B. Teigen ble enstemmig vedtatt som oversendelsesforslag til Tilsyns- og rettighetsstyret:

Det settes av 10.000 kroner i fire år til bekjempelse av kråke, eller stønad til kråkefelle. Midlene kan søkes om i en ordning som administrasjonen tilrettelegger på beste vis.

100 kr for ett par kråkeføtter (utbetales ved dokumentasjon)

1000 kr støtte til kråkefelle (utbetales etter søknad)

Finansieres av næringsfond (kråkefelle)

Finansieres med fond avsatt fra regnskap 2008» (kråkeføtter) fond, bosetting flyktninger eller kommunereform.

Begrunnelse: Dette er en uttalt problemstilling blant annet for bønder og fiskere. Med en slik ordning legger man til rette for at felling av kråke er en investering man slipper å ta alene og problematikken rundt for mange kråker i kommunen begrenses noe.